

Székesfehérvári SZC Bugát Pál Technikum

KÉPZÉSI PROGRAM

PEDAGÓGIA - IV.

**PEDAGÓGIAI MUNKATÁRS
GYÓGYPEDAGÓGIAI ASSZISZTENS**

9-13. ÉVFOLYAM

Érvényesség kezdete: 2021. szeptember 1.

Érvényesség vége: 2026. április 30.

Szomor Andrea

igazgató

Tartalomjegyzék

I.	ÖSZEFOGLALÓ ADATOK	3
II.	SAKMAI KÖVETELMÉNYEK LEÍRÁSA	4
	Programkövetelmény-modul neve: Pedagógiai, pszichológiai ismeretek	4
	Programkövetelmény-modul neve: Általános gyógypedagógia ismeretek	6
	Programkövetelmény-modul neve: Speciális gyógypedagógia ismeretek	7
III.	KÉPESÍTŐ VIZSGA	9
	Személyi feltételek:	9
	Tárgyi feltételek:	9
	Vizsgatevékenységek részletes leírása.....	10
	A képesítő vizsga egészének értékelése:	13
	A képesítő vizsga menetének leírása:	13
	A képesítő vizsgára bocsátás feltételei:	13
	Gyakorlati vizsgatevékenység:	14
	Írásbeli vizsgatevékenység:	14
	Szóbeli vizsgatevékenység:	14
IV.	A KÉPZÉS ÓRAKERETE	15
	Gyógypedagógiai asszisztens képzés szakmai tartalma 9-13. évfolyamon	15
V.	A KÉPZÉS RÉSZLETES TARTALMA	18
	Pedagógiai, pszichológiai feladatok megnevezésű programkövetelmény modul	18
	Pszichológia tantárgy	22
	Pedagógiai gyakorlat tantárgy	23
	Általános gyógypedagógiai ismeretek megnevezésű programkövetelmény modul	26
	Gyógypedagógiai alapismeretek tantárgy	27
	Speciális gyógypedagógiai ismeretek megnevezésű programkövetelmény modul.....	30
	Gyógypedagógiai pszichológia tantárgy	31
	Gyógypedagógiai tantárgy-pedagógiák tantárgy	32
	Gyógypedagógiai egészségtan tantárgy	33
	Gondozás és egészségnevelés megnevezésű programkövetelmény modul.....	34
	Gondozás és egészségnevelés tantárgy	35
	Kommunikáció és viselkedéskultúra megnevezésű programkövetelmény modul 37	
	Kommunikáció tantárgy	38

I. ÖSZEFoglaló ADATOK

1. A szakképesítés alapadatai

1. A szakképesítés azonosító száma: 4 0119 01
2. Szakképesítés megnevezése: Pedagógiai munkatársa
3. Szakirány megnevezése: Gyógypedagógiai asszisztens
4. Tanulmányi terület: Pedagógia IV. – Kifutó szakgimnáziumi képzés
5. **01194001számú Pedagógiai munkatárs (Gyógypedagógiai asszisztens) szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény**

2. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

A gyógypedagógiai asszisztens bölcsődében, integrált óvodában, iskolában, speciális óvodában, iskolában, speciális gyermekotthonban, speciális lakásotthonban és felnőtt fogyatékosok intézményeiben, felsőfokú végzettségű szakember, irányítása mellett végzi szakirányú munkáját. Részt vesz a közvetlen gyógypedagógiai munkában az intézményen belüli és kívüli programok, szabadidős tevékenységek előkészítésében, szervezésében és lebonyolításában. Felügyeli, kíséri a gyermekeket/tanulókat, csoportokat. A gyógypedagógus/pedagógus útmutatásai alapján ellátja a sajátos nevelési igény-specifikus, fogyatékos-specifikus, gyógypedagógiai asszisztensi feladatokat. Közreműködik a sajátos nevelési igényű személyek körében végzett általános jellegű nevelési, oktatási, gondozási feladatokban, a tanórák előkészületeiben és lebonyolításában, a higiénés szokásrendszer kialakításában, valamint a közösen végezhető munkatevékenységekben. Segít az intézmény és a család kapcsolatának koordinálásában. Betartja a titoktartási kötelezettséget. Munkáját a sajátos nevelési igényű, fogyatékos személyekkel, családtagjaikkal, és más szakemberekkel történő kölcsönös tisztelet, tolerancia és hatékony kommunikáció határozza meg.

A szakképesítéssel rendelkező képes:

- olvasott, írott köznyelvi és szakmai szöveget megérteni
- köznyelvi és szakmai szöveget írni
- információk gyűjtésére
- empátiára, toleranciára
- adekvát kommunikációra
- konfliktusmegoldásra
- a szabadidős tevékenységek önálló szervezésére
- gondozási, önkiszolgálási feladatok irányítására
- munkatevékenységek szervezésére, megvalósítására
- hatékony munkára a gyógypedagógussal együttműködve
- nevelési módszerek megválasztására, alkalmazására
- foglalkozások eszközeinek előkészítésére
- differenciált bánásmódra
- a különleges bánásmódot igénylő gyermek felismerésére

- a gyógypedagógus/pedagógus által kijelölt feladatok végrehajtására
- ügyeleti feladatok ellátására
- munkatevékenységek szervezésére, megvalósítására

3. Besorolása a KEOR szerinti kód alapján: 0119

4. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés

0.1. megnevezése: Gyógypedagógiai asszisztens

0.2. szintjének besorolása

0.2.1. az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 4

0.2.2. a Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 4

0.2.3. a Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 5

5. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése:

Nem releváns

6. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

5.1. Iskolai előképzettség: érettségi végzettség

5.2. Szakmai előképzettség: -

5.3. Egészségügyi alkalmassági követelmény: -

5.4. Szakmai gyakorlat időtartama: -

II. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK LEÍRÁSA

Programkövetelmény-modul neve: Pedagógiai, pszichológiai ismeretek

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Ismeri pedagógia szakmai terminusait, a pedagógiát tudományként értelmezi.	Képes pedagógiai feladatokat felismerni, rendszerezni és alkalmazni a gyakorlatban.	Munkája során szem előtt tartja a szakma etikai szabályait, és az egyéni bánásmód jelentőségét.	Önállóan, de a pedagógus iránymutatása alapján végzi munkáját. Betartja szakmai kompetenciájának határait.
Pontos szakmai ismeretekkel rendelkezik a szocializációról.	Képes a nevelés színtereit komplexen értelmezni.	Nyitott a közvetítő szerepre a gyermek és családja között.	Felelősséget vállal munkájáért és együttműködik a pedagógussal.

Ismeri a gyermek megismerésének lehetőségeit, módszereit.	Alkalmazza a gyermek komplex, több szempontú megismerésének módszereit.	A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat.	Törekszik a rá bízott gyermek/tanuló mind tökéletesebb megismerésére és figyelemmel kíséri a gyermekek/tanulók társas kapcsolatainak alakulását.
Eligazodik a gyógypedagógia rendszerében, ismeri a gyógypedagógiai alapfogalmakat, csoportokat és tulajdonságaikat.	Felismeri az egyes gyógypedagógiai csoportokat, fogalmakat és bekapcsolódik az SNI -s gyermek fejlesztő foglalkozásaiba.	Elhivatott a fogyatékkal élők életminőségének javításában. Előítéletmentes.	Önálló észrevételei vannak, és javaslatokat fogalmaz meg az SNI-s gyermekkel/tanulóval végzett munka során.
Fejlődéslélektani, személyiséglélektani és szociálpszichológiai ismeretekkel rendelkezik.	Alkalmazza az alapvető pszichológiai fogalmakat, a fejlődést folyamatnak tekinti. Ismeri az egyén és a közösség egymásra gyakorolt hatásait.	Szem előtt tartja az egyéni, személyre szabott igényeket és megfelelő empátiával dolgozik. Előítéletmentes.	Váratlan pedagógiai helyzetekben adekvátan reagál, betartja kompetenciahatárait, munkájában elfogadó az egyéni sajátosságok, tulajdonságokkal szemben.
Átlátja a személyiség fejlődését befolyásoló tényezőket, és értelmezi kapcsolatrendszerüket.	Képes az egyén személyiségalapú megközelítésre.	Törekszik a személyiségfejlődést befolyásoló és veszélyeztető tényezők felismerésére a gyakorlatban.	Munkájában igazodik a gyermek/tanuló személyiségének sajátosságaihoz.
Ismeri az emberi szükségletek rendszerét, és a szükségletek egymásra gyakorolt hatását.	Képes az ember alapvető és magasabb rendű szükségletek azonosítására a gondozási, nevelési folyamatban.	Szem előtt tartja a gyermek/tanuló érdekeit, autonómiáját, identitását.	Érzékenyen reagál a gyermek/tanuló szükségleteinek felmérésében és kielégítésében.
Tisztában van az anya-gyermek kapcsolat jelentőségével, ismeri a kötődés fogalmát, típusait, valamint a hospitalizáció káros hatásait.	Képes különbséget tenni az egyes kötődési mintázatok személyiségfejlődésre gyakorolt hatásai között, és eligazodik az egyes kötődési között.	Megfelelő empátiával dolgozik, szem előtt tartja a gyermek érdekeit, autonómiáját.	Igyekszik megismerni a gyermek/tanuló családi körülményeit, tájékozódik a pedagógustól a rá bízott gyermek/tanuló családi hátteréről.

Ismeri az életkori szakaszokat és általános jellemzőiket.	Az életkori sajátosságokhoz alkalmazkodva, képes munkáját szervezni.	Munkájában differenciál és megfelelő empátiával dolgozik.	Szem előtt tartja az életkori és egyéni sajátosságokat.
Tudja, hogy a pedagógus személyisége, attitűdje, hogyan hat a személyiségfejlődésre.	Képes különbséget tenni nevelő személyiségtulajdonságainak hatásai között.	Betartja kompetenciahatárait, törekszik arra, hogy magas szakmai szinten végezze munkáját.	Önkritikával és reális önértékeléssel végzi munkáját.

Programkövetelmény-modul neve: Általános gyógypedagógia ismeretek

Programkövetelmény-modul sorszáma: 2

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Ismeri a gyógypedagógia szakmai terminusait	Képes különbséget tenni a gyógypedagógia alapvető csoportjai között.	Felelősségteljesen használja és különbséget tesz a gyakorlatban a különleges gondozás, SNI, BTM, integráció, inklúzió, szegregáció kifejezések között	A gyógypedagógiai oktatás/nevelés/gondozás szabályait betartja, önállóan szervezi napi munkáját.
Eligazodik az egyes fogyatékoságokat előidéző okok között, ismeri a környezeti veszélyeztető tényezőket	Képes különbséget tenni enyhébb és súlyosabb gyógypedagógiai csoportok között	Összekapcsolja a sérülések súlyossági fokát, típusát, az integráció/szegregáció fogalmakkal	Önálló megfigyeléseket tesz és következtet
Ismeri a szakértői bizottságok munkáját, a gyógypedagógiai diagnózis felállításának folyamatát	Átlátja a szakértői bizottságban dolgozó szakembere szerepét. Képes értelmezni a szakértői vélemény tartalmát	Felelősséggel kezeli a tudomására jutott információkat	Munkáját a titoktartási és a szakmai etika szabályai szerint végzi
Ismeri a korai fejlesztés tartalmát, jelentőségét, törvényi háttérét	Képes eligazodni a korai gondozás különböző formái között	Felelősséggel vesz részt a korai gondozói feladatokban, felhasználja a különböző gondozási formák előnyeit	A gyermeket felkészíti, a terepet berendezzi a gyógypedagógus iránymutatása szerint

Ismeri a családdal történő kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás szabályait, a sérült gyermek családi nevelésének sajátosságait	Empatikus, figyel a szülő érzelmi érintettségére	Családgondozói tevékenysége során, a családot komplexen értelmezi, képes támogatni a szülőt	A családdal történő kommunikációja során, betartja kompetenciahatárait, önállóan kezdeményez, de szakmai kérdésekben nem nyilatkozik
--	--	---	--

Programkövetelmény-modul neve: Speciális gyógypedagógia ismeretek

Programkövetelmény-modul sorszám: 3

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Ismeri az értelmi fogyatékosok csoportosításának lehetőségeit, jellemzőit, nevelésük, oktatásuk, fejlesztésük lehetőségeit.	Képes megkülönböztetni a tanulásban akadályozottakat az értelmileg akadályozottaktól, bekapcsolódik az értelmi fogyatékos gyermek/tanuló nevelésébe, oktatásába, fejlesztésébe.	Elhivatott a fogyatékkal élők életminőségének javításában. Előítéletmentes.	Önálló észrevételei vannak, és javaslatokat fogalmaz meg az SNI-s gyermekkel/tanulóval végzett munka során.
Ismeri a látásfogyatékosok csoportjait, nevelésük, oktatásuk, fejlesztésük lehetőségeit, a látássérülés hatását a pszichés fejlődésre. Ismeri a látássérült gyermek önkiszolgálásra nevelésének, higiénés szokásainak sajátosságait. Ismeri a látássérültek speciális taneszközeit, eszközeit.	Képes megkülönböztetni a gyengénlátókat a vakoktól, és az aliglátóktól, bekapcsolódik a látássérült gyermek/tanuló nevelésébe, oktatásába, fejlesztésébe. Képes a nagy hat rekeszes doboz, a kis hatrekeszes doboz, a gombás tábla, a szöges tábla használatára. Képes egyszerűbb speciális eszközök elkészítésére. Képes értelmezni a lereagáló mozgásokat.	Felelősséggel nyújt segítséget és támaszt mind a látó-típusú, mind pedig a tapintótípusú látássérültekkel való foglalkozás során. Felelősségteljesen kommunikál, felismeri a verbalizmust.	A gyógypedagógus iránymutatása alapján, önállóan szervezi napi feladatait.

<p>Ismeri a hallásfogyatékosok csoportjait nevelésük, oktatásuk, fejlesztésük lehetőségeit, önkiszolgálásra nevelésének, higiénés szokásainak sajátosságait. Ismeri a hallássérülés hatását a gyermek személyiségfejlődésére.</p>	<p>Képes megkülönböztetni a siketeket a nagyothallóktól, bekapcsolódik a hallássérült gyermek/tanuló nevelésébe, oktatásába, fejlesztésébe.</p>	<p>Figyel nonverbális jelzéseire, artikulációjára.</p>	<p>Önálló véleményt alkot a különböző tanítási-tanulási formákról, de szakmai kérdésekben nem nyilatkozik a szülőnek.</p>
<p>Ismeri a mozgáskorlátozottság csoportjait, nevelésük, oktatásuk, fejlesztésük lehetőségeit, a speciális taneszközöket, eszközeit, gyógyászati és rehabilitációs eszközeit. Ismeri a</p>	<p>Képes megkülönböztetni klinikai kép alapján a mozgásfogyatékosokat, bekapcsolódik a mozgásfogyatékos gyermek/tanuló nevelésébe, oktatásába, fejlesztésébe.</p>	<p>Elhivatott az életminőség javítása mellett.</p>	<p>Tapintatosan részt vállal a hátráltatott cselekvési funkciók fejlesztésében, a mozgásos élmények nyújtásában.</p>
<p>mozgáskorlátozottság hatását a személyiség fejlődésére.</p>			
<p>Ismeri a beszéd fogyatékosok csoportjait, nevelésük, oktatásuk, fejlesztésük lehetőségeit, a beszéd fogyatékosok hatását a személyiség fejlődésére.</p>	<p>Képes megkülönböztetni megjelenés alapján a beszéd fogyatékosokat: a megkésett beszédfejlődést, a hangképzési zavarokat, és a beszéd ritmus zavarait. Bekapcsolódik a fogyatékos gyermek/tanuló nevelésébe, oktatásába, fejlesztésébe.</p>	<p>Erősíti a beszéd motivációt, pozitív mintát nyújt a kommunikációról.</p>	<p>Munkájában arra törekszik, hogy a gyermek/tanuló megélt kudarcait feldolgozza, hátrányait kompenzálja, gátlásait csökkentse.</p>
<p>Ismeri az autizmus spektrumzavar jellemzőit, autizmus spektrumzavarral élő személyek nevelésének, oktatásának, fejlesztésének lehetőségeit. Ismeri a protetikai környezet fogalmát, fajtáit, és az autizmust magyarázó elméleteket.</p>	<p>Képes eligazodni az autizmus spektrumzavar jellemzői között, magas szakmai színvonalon képes részt venni a protetikai környezet ábráinak elkészítésében. Kudarctűrő képességgel rendelkezik.</p>	<p>Alkalmazkodik a sajátos kommunikációhoz, egyéni utakat keres és talál, az autizmussal élő személlyel történő kapcsolatfelvételre és kapcsolattartásra.</p>	<p>Munkájában keresi a más szakemberekkel történő együtt gondolkodás módjait.</p>

Ismeri a tanulási zavarokat, a diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia sajátosságait, a fejlesztés lehetőségeit. Tisztában van a Meixner módszer jelentőségével.	Képes megkülönböztetni egymástól a diszgráfiát, diszlexiát, és a diszkalkuliát. Bekapcsolódik a gyermek/tanuló nevelésébe, oktatásába, fejlesztésébe.	Tudomásul veszi a tanulási zavarok részfunkció kiesés jellegét, kerüli az általánosítást.	Önálló megfigyeléseket végez a veszélyeztetettség felderítésére, vagy és megfigyeléseit megbeszéli a gyógypedagógussal.
Ismeri az ADHD megjelenési formáit, nevelésük, oktatásuk, fejlesztésük lehetőségeit.	Képes az aktivitás és a figyelemzavar megkülönböztetésére. Felismeri a tüneteket a különböző életkori szakaszokban.	Magas szakmai ismeretek birtokában elkülöníti a gyakorlatban az aktivitás és a figyelemzavar sajátosságait.	Önálló ötletei vannak a fejlesztés különböző területeihez kapcsolódva, ötleteit megvalósítás előtt egyeztetni a gyógypedagógussal.
Ismeri a súlyos, halmozott fogyatékos állapot jellemzőit, a fejlesztő gondozásuk alapelveit.	Képes a több funkcióterületre kiterjedő fogyatékoságok elkülönítésére, gondozási feladatok ellátásához megfelelő fizikai állóképességgel rendelkezik.	Munkájában az alázat és a szakmaiság egyesül, figyel a gondozott méltóságának megtartására.	Munkájában az SH. személy hátrányainak kompenzálására törekszik.

III. KÉPESÍTŐ VIZSGA

Személyi feltételek:

Az egyes vizsgatevékenységek lebonyolításában a hatályos köznevelésről, illetve a szakképzésről szóló törvények előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Tárgyi feltételek:

A gyógypedagógiai asszisztens képesítő vizsga vizsgatevékenyégeknek helyszínül szolgálhat olyan épület, amelynek infrastruktúrája garantálja a vizsgához szükséges feltételeket és racionalizálja a nyugodt vizsgázás és vizsgáztatás feltételeit. A vizsga helyszínén egészséges munkakörnyezetet kell teremteni és biztosítani kell a résztvevők létszámának megfelelő számú és méretű bútorzatot (asztal, szék).

Vizsgatevékenységek részletes leírása

Megnevezése	Időtartama	Egyes vizsgatételek és feladatok bemutatása	A mérés módszere	Az értékelés szempontjai	Súlyozása	Egyéb
Gyakorlati vizsgatevékenység	20 perc (felkészülési idő: 10 perc, válaszadási idő: 10 perc)	Szituációs feladatok megoldása, szituáció elemzése, helyzetgyakorlatok, megoldási javaslat készítése, vagy megadott információk birtokában tananyagtartalomhoz kapcsolódóan a gyógypedagógiai nevelést, oktatást, gondozást szemléltetést, segítő eszköz kiválasztása, bemutatása. A vizsgázó a gyakorlati vizsgatevékenység során a vizsgaközpont által összeállított „Gyakorlati tételsorból”, véletlenszerűen választ egyet és ez alapján ad számot felkészültségéről. A gyakorlati feladatok a „Pedagógiai, pszichológiai ismeretek”, az „Általános gyógypedagógiai ismeretek”, valamint a „Speciális gyógypedagógiai ismeretek” modulok szakmai ismeretei alapján kerülnek összeállításra. A gyakorlati tételek száma igazodjon a vizsgacsoport létszámához oly módon, hogy a tételek száma ne legyen kevesebb, mint a vizsgacsoport létszámának 50%-a.	Gyakorlati: Szakmai gyakorlati feladatmegoldás, elemzés, bemutatás	Nem ismeri a gyógypedagógiai asszisztens feladatkörét, nem képes feladatai ellátására. Kielégítően ismeri a gyógypedagógiai asszisztens feladatkörét, ismeri a rá bízott SNI-s személy sajátosságait, igényeit. Tisztában van a gyógypedagógiai folyamat és a napi gyógypedagógiai munka sajátosságaival, a gyógypedagógiai asszisztens kompetenciahatáraival, és ismeri a gyógypedagógiai kommunikáció jelentőségét. Megbízhatóan ismeri a rá bízott SNI-s személy sajátosságait és részt tud venni a gyakorlatban a gondozó, nevelő, oktató munkában. Felismeri és képes intézkedni a munkája során felmerülő problémák megoldásában. Felméri és kielégíti SNI-s személy szükségleteit, igényeit. Az aktuális szituációhoz igazodva megfelelően tud kapcsolatot teremteni a gondjaira bízott személlyel a családdal, és más szakemberekkel. Jól ismeri és képes a gyógypedagógus mellett a gyógypedagógus irányítása alapján, a rá bízott SNI-s személy sajátosságainak figyelembevételével részt venni a gyakorlatban a gyógypedagógiai gondozó, nevelő, oktató munkában. Felismeri és adekvátan képes intézkedni a munkája során felmerülő problémák megoldásában. Felméri és kielégíti az	30%	-
				SNI -s személy szükségleteit. Az aktuális szituációhoz igazodva megfelelően tud		

				kapcsolatot teremteni az SNI-s személlyel, a családdal, és más szakemberekkel Kiválóan ismeri és képes a gyógypedagógus iránymutatása alapján történő önálló gyógypedagógiai gondozási, nevelési, oktatási munkához kapcsolódó feladatokat és ezek ellátását. A gyógypedagógus által kialakított napirendet önállóan előkészíti, szervezi, közreműködik a megvalósításban. Az életkori és pszichés sajátosságok alapján képes ösztönözni és támogatni a speciális igényű személyt. Aдекватan kommunikál, ismeri és alkalmazza az alapvető szakkifejezéseket, tájékozódik a gyógypedagógiai szakirodalomban.		
Írásbeli vizsgatevékenység	90 perc	Az írásbeli vizsgatevékenység a programkövetelmény szakmai moduljainak ismeretanyaga alapján központilag összeállított feladatlapon történik, mely ismeret és megértésjellegű tudást mér. A feladatlap a gyógypedagógiai asszisztens tevékenységeihez kapcsolódó fogalmakat, összefüggéseket tartalmaz. Az írásbeli feladatok a „ <i>Pedagógiai, pszichológiai ismeretek</i> ”, az „ <i>Általános gyógypedagógiai ismeretek</i> ”, valamint a „ <i>Speciális gyógypedagógiai ismeretek</i> ” modulok szakmai ismeretei alapján kerülnek összeállításra.	Írásbeli: tesztjellegű rövidebb és hosszabb válaszokat igénylő papírlapon történő írásbeli válaszadás, feladatmegoldás és kombinációja	Központi javítási-értékelési útmutató alapján	30%	-
Szóbeli vizsgatevékenység	20 perc (felkészülési idő: 10 p. válaszadási idő: 10 p)	A szóbeli vizsgatevékenység a programkövetelmény szakmai moduljainak ismeretanyaga alapján összeállított, központi szóbeli tételsor alapján történik. A vizsgázó a szóbeli vizsgatevékenység során a központi	Szóbeli: Önálló vagy kérdésekkel irányított szóbeli	Nem ismeri a gyógypedagógiai asszisztens feladatkörét, nem képes feladatai ellátására. Kielégítően ismeri a gyógypedagógiai asszisztens feladatkörét, ismeri a rá bízott SNI-s személy sajátosságait, igényeit. Tisztában van a gyógypedagógiai folyamat és	40%	

		<p>szóbeli tételsorból véletlenszerűen választ egyet és ez alapján ad számot felkészültségéről. A szóbeli tételek a „<i>Pedagógiai, pszichológiai ismeretek</i>”, az „<i>Általános gyógypedagógiai ismeretek</i>”, valamint a „<i>Speciális gyógypedagógiai ismeretek</i>” modulok szakmai ismereteiből kerülnek összeállításra.</p>	<p>válaszadás, beszélgetés</p>	<p>a napi gyógypedagógiai munka sajátosságaival, a gyógypedagógiai asszisztens kompetenciahatáraival, és ismeri a gyógypedagógiai kommunikáció jelentőségét. Megbízhatóan ismeri a rá bízott SNI-s személy sajátosságait és részt tud venni a gyakorlatban a gondozó, nevelő, oktató munkában. Felismeri és képes intézkedni a munkája során felmerülő problémák megoldásában. Felméri és kielégíti SNI-s személy szükségleteit, igényeit. Az aktuális szituációhoz igazodva megfelelően tud kapcsolatot teremteni a gondjaira bízott személlyel a családdal, és más szakemberekkel.</p> <p>Jól ismeri és képes a gyógypedagógus mellett a gyógypedagógus irányítása alapján, a rá bízott SNI-s személy sajátosságainak figyelembevételével részt venni a gyakorlatban a gyógypedagógiai gondozó, nevelő, oktató munkában. Felismeri és adekvátan képes intézkedni a munkája során felmerülő problémák megoldásában. Felméri és kielégíti az SNI -s személy szükségleteit, igényeit. Az aktuális szituációhoz igazodva megfelelően tud kapcsolatot teremteni az SNI-s személlyel, a családdal, és más szakemberekkel</p> <p>Kiválóan ismeri és képes a gyógypedagógus</p>		
--	--	--	--------------------------------	--	--	--

				<p>iránymutatása alapján történő önálló gyógypedagógiai gondozási, nevelési, oktatási munkához kapcsolódó feladatokat és ezek ellátását. A gyógypedagógus által kialakított napirendet önállóan előkészíti, szervezi, közreműködik a megvalósításban. Az életkori és pszichés sajátosságok alapján képes ösztönözni és támogatni a speciális igényű személyt. Adekváтан kommunikál, ismeri és alkalmazza az alapvető szakkifejezéseket, tájékozódik a gyógypedagógiai szakirodalomban.</p>		
--	--	--	--	--	--	--

A képesítő vizsga egészének értékelése:

A képesítő vizsga értékelés a három vizsgarészének a 10.3. táblázatban kifejtett súlyozott százalékos arányainak megfelelően történik.

A képesítő vizsga egyes vizsgatevékenységeihez rendelt vizsgafeladatok érdemjegye az elért

%-os teljesítmények alapján:

81 - 100% jeles (5)

71 - 80% jó (4)

61 - 70% közepes (3)

51 - 60% elégséges (2)

0 - 50% elégtelen (1)

A képesítő vizsga osztályzatát a vizsgafeladatonként elért érdemjegyek vizsgafeladat értékelési arányával súlyozott átlaga alapján kerekítve, az általános szabályok szerint kell meghatározni.

Sikertelen a képesítő vizsga, ha annak bármelyik vizsgatevékenységéhez rendelt vizsgafeladatának érdemjegye elégtelen (1).

Javítóvizsga esetén csak az elégtelenre, illetve pótlóvizsga esetén csak az igazoltan nem teljesített vizsgatevékenység ismétlése szükséges.

A képesítő vizsga menetének leírása:

A képesítő vizsga 3 részből áll: gyakorlati, írásbeli, szóbeli

A képesítő vizsgára bocsátás feltételei:

Az iskolai rendszerű képzésben az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítvány.

Gyakorlati vizsgatevékenység:

A vizsgafeladat megnevezése: Szituációs feladatok megoldása, szituáció elemzése, megoldási javaslat készítése, vagy megadott információk birtokában tananyagtartalomhoz kapcsolódóan a gyógypedagógiai nevelést, oktatást, szemléltetést, gondozást, segítő eszköz kiválasztása, bemutatása.

A vizsgafeladat ismertetése: A vizsgázó a gyakorlati vizsgatevékenység során a vizsgaközpont által összeállított „Gyakorlati tételsorból”, véletlenszerűen választ egyet és ez alapján ad számot felkészültségéről.

A vizsgafeladat időtartama: 20 perc (felkészülési idő 10 perc, válaszadási idő 10 perc) A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

Írásbeli vizsgatevékenység:

A vizsgafeladat megnevezése: Központi írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése: Az oktatásért felelős miniszter által központilag kiadott feladatlapon történik a vizsgatevékenység megoldása. A vizsgafeladat időtartama: 90 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

Szóbeli vizsgatevékenység:

A vizsgafeladat megnevezése: Központi szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése: A programkövetelmény szakmai moduljainak ismeretanyaga alapján összeállított központi szóbeli tételek alapján történik a feladatmegoldás.

A vizsgafeladat időtartama: 20 perc (felkészülési idő 10 perc, válaszadási idő 10 perc) A vizsgafeladat aránya: 40%

A képesítő vizsgán használható segédeszközök és használatuk részletes szabályai: A képesítő vizsgán, a gyakorlati vizsgatevékenység egyes tételeihez kapcsolódó fotók, gyermekmunkák, és egyéb a gyógypedagógiai munkában alkalmazott eszközök, segédeszközök felhasználhatóak.

IV. A KÉPZÉS ÓRAKERETE

Gyógypedagógiai asszisztens képzés szakmai tartalma 9-13. évfolyamon

12. évfolyamban a szakmai oktatás 36 hetes

Munkavállalói idegennyelvet és munkavállalói ismereteket a programkövetelmény és a kerettanterv nem tartalmaz

gyh. = gyakorlati helyszín

9-13. évf. összesen:		9.		10.		11.		12.		9-12. o. összes óraszám	5/13.		9-13. o. összes óraszám
		e	gyh.	e	gyh.	e	gyh.	e	gyh.		e	gyh.	
Heti szakmai óraszám		8		9		8		8			29		
A tanév szakmai óraszám összesen:		288		324		288		288					
Szakmai idegen nyelv											124		124
Pedagógiai, pszichológiai feladatok	Pedagógia	108		90		72		90		360	0		360
	Általános pedagógia	18								18			18
	A nevelés folyamata	36								36			36
	A nevelés módszerei	36								36			36
	A gyermek fő tevékenységformái	18		36		36				90			90
	A nevelés szinterei			36						36			36
	Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló			18		18				36			36
	Szabadidő-pedagógia					18				18			18
	Didaktika							90		90			90
	Pszichológia	108		90		54		72		324	0		324
	Általános pszichológia	72								72			72
	Szociálpszichológia	36		36						72			72
	Fejlődéslélektan			54		18		20		92			92
	Személyiség-lélektan					18		30		48			48
	Pedagógiai pszichológia							22		22			22
	Alkalmazott pszichológia					18				18			18
	Pedagógiai gyakorlat		72		90		54		126	342		0	342
	A gyermek megismerésének lehetőségei		9						18	27			27
	A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, probléma-helyzetek elemzése		36		36		36		36	144			144
	Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása				18		18		36	72			72
Gyermeki tevékenységekhez kapcsolódó készségek fejlesztése		27		36		0		18	81			81	

	Családi krízisek megjelenése a köznevelési intézményekben											
	Intézményen belüli és kívüli programok							18				18
Gondozás és egészségnevelés	Gondozás és egészségnevelés			54						54	0	54
	Egészségvédelem			18						18		18
	Személyi gondozás			18						18		18
	A beteg gyermek gondozása			18						18		18
Kommunikáció és viselkedéskultúra	Kommunikáció					72				72	0	72
	A kommunikáció folyamata					36				36		36
	A kommunikáció zavarai					18				18		18
	Kommunikáció a pedagógiai folyamatban					18				18		31
	Kommunikáció a családokkal											18
Általános gyógypedagógia ismeretek	Gyógypedagógiai alapismeretek										155	155
	Bevezetés a gyógypedagógiába										62	62
	A gyógypedagógia sérülésspecifikus területei										93	93
	Gyógypedagógiai gyakorlat										434	434
	A sérült gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása										217	217
	A gondozási tevékenységek sérülésspecifikus kérdései										217	217
Speciális gyógypedagógiai ismeretek	Gyógypedagógiai pszichológia										93	93
	A gyógypedagógiai pszichológia alapjai										18	18
	Sérülésspecifikus gyógypedagógiai pszichológia										75	75
	Gyógypedagógiai tantárgy-pedagógiák										93	93
	A nevelés, oktatás, fejlesztés speciális kérdései										93	93
	Gyógypedagógiai egészségtan										93	93
	Gyógypedagógiai gondozás										93	93
Vizsgafelkészítő											31	31

2021/2022	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
Tantárgy	9.évfolyam	10.évfolyam	11.évfolyam	12.évfolyam	13. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	2+2*	4	5	5	
Idegen nyelv	4*	4*	4*	4*	4*
Matematika	3*	4	5	5	
Történelem	2	3	3	3	
Állampolgári ismeretek				1	
Digitális kultúra	2*	1*	1*		
Testnevelés	3+2	3+2	3+2	3+2	
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Művészetek	1	1			
Művészetek - Vizuális kultúra			1		
Komplex természettudományos tantárgy	3				
Biológia	1	2	1	2	
Éves közismereti heti óraszám összesen:	26	25	26	26	5
Pedagógia	3	2,5	2	2,5	
Pszichológia	3	2,5	1,5	2	
Pedagógia gyakorlat	2	2*+0,5	2*+0,5	3,5	
Gondozás és egészségnevelés		1,5			
Kommunikáció			2		
Gyógypedagógiai alapismeretek					5
Gyógypedagógiai gyakorlat					14
Gyógypedagógiai pszichológia					3
Gyógypedagógiai tantárgypedagógiák					3
Gyógypedagógiai egészségtan					3
Vizsgafelkészítő					1
Éves szakmai heti óraszám összesen:	8	9	8	8	29
Heti óraszám összesen:	34	34	34	34	34

V. A KÉPZÉS RÉSZLETES TARTALMA

Pedagógiai, pszichológiai feladatok megnevezésű programkövetelmény modul tantárgyai, témakörei

Pedagógiai, pszichológiai feladatok megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Pedagógia	Pszichológia	Pedagógiai gyakorlat
FELADATOK			
Tiszteletben tartja a gyermekek, tanulók, valamint családtagjaik értékeit, autonómiáját	x	x	x
Munkáját előítélet-mentesen, és a titoktartás szabályai szerint végzi	x	x	x
Betartja szakmai kompetenciahatárait	x	x	x
Együttműködik társ-szakemberekkel	x	x	x
Ismeri a csoportjába, osztályába járó gyermek, tanuló fejlődésének sajátosságait	x	x	x
Ismeri, értelmezi a csoportjába, osztályába járó gyermekek, tanulók egyéni sajátosságait	x	x	x
Felismeri a differenciált bánásmód szükségességét, jelentőségét	x	x	x
Igyekszik kielégíteni a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló speciális igényeit	x	x	x
Részt vállal az óvoda szakmai tevékenységein, az iskolában pedig a tanítási órákon	x	x	x
Segít a tevékenységek, tanórák előkészületében, a szükséges eszközök kiválasztásában, előkészítésében	x	x	x
Segíti a gyermeket, a tanulót a tevékenységek, tanórák alatt és tanórán kívül	x	x	x
Ismeri a csoportjába, osztályába járó gyermek, tanuló megismerésének módjait, lehetőségeit	x	x	x
Tájékoztatja a pedagógust a gyermek, tanuló tevékenységéről	x	x	x
Ügyeletet lát el	x	x	x
Észleli és jelzi a gyermek, tanuló pszichés állapotának változásait, problémafeltárást javasol	x	x	x
Figyelemmel kíséri a család és az intézmény közötti kapcsolatot, segíti az együttműködésüket	x	x	x

Részt vesz az intézmény rendezvényeinek szervezésében, lebonyolításában	x	x	x
Tevékenyen részt vesz a gyermekek, tanulók személyi és környezeti higiénés szokásainak kialakításában, és ellenőrzi is azt	x	x	x
Felügyeli, segíti a tanulót a szabadidős tevékenységekben	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
A pedagógia fogalma, célja, tárgya, feladata, területei	x		
A nevelés fogalma, jellemzői, színterei, módszerei, folyamata	x		
A szocializáció fogalma, színterei	x		
A gyermek megismerésének lehetőségei, módszerei	x		
A szociometria	x		
A didaktika fogalma, tárgya és helye a tudományok rendszerében	x		
Az oktatás célja, módszerei, a módszer kiválasztásának szempontjai	x		
Az oktatás tárgyi feltételei, eszközei	x		
Az oktatás szervezeti és munkaformái	x		
A játékpedagógia, pszichológia alapjai	x		
A gyógypedagógia alapfogalmai, különleges bánásmód, SNI, inklúzió, integráció, szegregáció	x		
A pszichológia fogalma, tárgya, feladata, vizsgálati módszerei, a pszichológia helye a tudományok rendszerében		x	
A személyiség-lélektan fogalma		x	
A személyiség fogalma és a személyiség fejlődését befolyásoló tényezők		x	
Az emberi szükségletek rendszere		x	
Fejlődéslélektan fogalma, tárgya		x	
A fejlődés fogalma, jellemzői		x	
Az anya-gyermek kapcsolat jelentősége, a hospitalizáció		x	
A kötődés fogalma, kötődési típusok		x	
A biztonságos kötődés fogalma, és szerepe a gyermeki személyiség alakulásában		x	
Az életkori szakaszok és általános jellemzői		x	
Fejlődéslélektan fogalma, tárgya		x	
A biztonságos kötődés és szerepe a gyermeki személyiség alakulásában		x	
Az életkori szakaszok és általános jellemzői		x	
A szociálpszichológia fogalma		x	
A szociálpszichológia alapfogalmai: csoport, szerep, státusz, előítélet, deviancia		x	
A pedagógus személyisége, attitűdje, vezetési stílusa			x

1. Pedagógia tantárgy

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy korszerű pedagógiai ismeretek elsajátításával készítse fel a tanulókat a nevelő, oktató munkában történő tudatos és hatékony közreműködésre.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Pedagógiai tantárgy kapcsolódik a kommunikáció-magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

1.3. Témakörök

1.3.1. Általános pedagógiai

- A pedagógia tárgya, célja, feladata
- A pedagógia a tudományok rendszerében
- A tudományosság kritériumai
- A pedagógia területei

1.3.2. A nevelés folyamata

- A nevelés fogalma, célja, feladata
- A nevelés folyamata
- A személyiség fejlődését meghatározó biológiai tényezők és a környezeti nevelési hatások kölcsönhatása
- Az adottság, a rátermettség, a hajlam, a temperamentum, az érdeklődés, a képesség, a tehetség, a kreativitás fogalma.
- A nevelési cél és a nevelés eszközzrendszere
- Az érték és norma a nevelés folyamatában.
- A nevelés feladat- és eszközzrendszere
- A nevelés, a személyiségfejlesztés fő területei

1.3.3. A nevelés módszerei

- A nevelési módszer fogalma, típusai
- Az egyes módszerek szerepe a nevelés folyamatában
- A nevelési módszer kiválasztásának szempontjai
- A nevelő, mint modell.
- A vezetési stílusok.
- Konfliktus helyzetek a pedagógiai folyamatban

1.3.4. A gyermek fő tevékenységformái

A nevelés fő tevékenységi formái: gondozás, szabadidős tevékenységek, játék; gyermekmunka; tanulás-tanítás

A kisgyermekkorú és az óvodáskorú gyermek fő tevékenységformái

A játék fogalma, fajtái, feltételei

A különböző életkorok jellemző játéktevékenységei

A játék szerepe a gyermek személyiségfejlődésében

A gyermekmunka, mint a személyiségfejlesztés eszköze

Munkajellegű tevékenységek a nevelési intézményekben

A játék és a gyermekmunka kapcsolata

1.3.5. A nevelés szinterei

A szocializáció fogalma, szinterei

A szocializáció és a nevelés kapcsolatrendszere

A kortársak szerepe a szocializációban

A család, a családi nevelés

A család, a család szerkezete, funkciója, típusait

A nevelési intézmények szocializációban betöltött szerepe

A köznevelés intézményei

A köznevelési intézmények működését meghatározó fontosabb dokumentumok

A család és az intézmény közötti kapcsolattartás, együttműködés formái

A közművelődési intézmények szerepe a személyiségfejlesztésben

1.3.6. Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló

Nehezen nevelhetőség megnyilvánulási formái

A különleges bánásmódot igénylő gyermekek

SNI fogalma

BTM fogalma

Integráció, inklúzió, Szegregáció

A tehetséges gyermek nevelésének-oktatásának sajátosságai

HH fogalma

HHH fogalma

Veszélyeztetett gyermek, tanuló az óvodában, iskolában

Együttműködés a családdal, szakemberekkel

1.3.7. Szabadidő-pedagógia

A szabadidő fogalma, típusai

A különböző életkorokra jellemző szabadidős tevékenységek

A köznevelés intézményeinek nevelési feladatai a szabadidő kapcsán

A rendezvények, ünnepélyek jelentősége a gyermek/tanuló és a közösség kapcsolatában

Az intézményeken belüli és kívüli programok tervezése, szervezése

Közművelődési intézmények helye a szabadidős tevékenységben

1.3.8. Didaktika

A tanulás, a tanítás, az oktatás, az ismeret, a tudás, a jártasság, a készség és a képesség fogalma.

A nevelés, az oktatás és a képzés kapcsolata

Az oktatás célja, tartalma

Az oktatás tartalmát meghatározó dokumentumok

Az oktatási módszerei, alkalmazási lehetőségei a pedagógiai folyamatban

Az oktatás módszer kiválasztásának szempontjai
Az oktatás tárgyi feltételei, eszközei, ezek használati lehetősége
Az oktatás szervezeti és munkaformái

Pszichológia tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A pszichológia tantárgy oktatásának célja, olyan általános, személyiség-lélektani, szociálpszichológiai, fejlődépszichológiai és pedagógiai pszichológiai ismeretanyag átadása, mely hozzásegíti a tanulókat önmaguk és mások megismeréséhez, a szocializációs folyamatok értelmezéséhez, a családi és társadalmi helyzetek elemzéséhez.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A pszichológia tantárgy kapcsolódik a kommunikáció-magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

A Pszichológia tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma kapcsolódik pedagógia témaköreinek szakmai tartalmához.

Témakörök

Általános pszichológia

A pszichológia fogalma, tárgya, feladata, a pszichológia ágai

A pszichológia vizsgálati módszerei

A pszichológia helye a tudományok rendszerében

A megismerő folyamatok (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, gondolkodás, képzelet, tanulás)

A megismerési folyamatok (motiváció, érzelem)

Szociálpszichológia

A szociálpszichológia fogalma

A szociálpszichológia tárgya, területei, vizsgálati módszerei

A szociálpszichológia alapfogalmai:

A csoport fogalma, típusai és szerveződésük alapja

A csoportfejlődés szakaszai

A szerep és a státusz

Az előítélet és a sztereotípiák fogalma és működése

Az előítélet és a sztereotípiák összefüggései

A deviancia fogalma, típusai

A konfliktus fogalma, a konfliktusok fajtái

A konfliktuskezelési stratégiák

Fejlődéslélektan

A fejlődéslélektan tárgya, módszerei, a pszichikus fejlődés feltételei

A fejlődést befolyásoló tényezők

Az érés, a tanulás, a fejlődés fogalma, jellemzői

A fejlődés törvényszerűségei, fejlődési szakaszok

Az életkori szakaszok (újszülöttkor, csecsemőkor, kisgyermekkor, óvodáskor, serdülőkor)
A kötődés, a korai anya-gyermek kapcsolat
Harlow kísérletei
Az én felfedezése
A hospitalizmus
Az Ainsworth és az „Idegen helyzet kísérlet”
A kötődés mintázatai
A gyermek és gondozója közötti kapcsolat

Személyiség-lélektan

A személyiség-lélektan fogalma
A személyiség fogalma
A személyiség fejlődését befolyásoló tényezők
Az érés, a tanulás és a nevelés kölcsönhatásai
Az emberi szükségletek rendszere

Pedagógiai pszichológia

A pedagógiai pszichológia fogalma
A pedagógiai pszichológia tárgya és vizsgálati módszerei
A kortárs csoportok kapcsolatainak feltérképezése - a szociometria
A vezetési, nevelési stílusok fogalma és fajtái
A nevelési attitűd fogalma, típusai

Alkalmazott pszichológia (ajánlás)

Tömegkommunikáció
Reklámpszichológia
Művészet pszichológia
Internetpszichológia

Pedagógiai gyakorlat tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A pedagógiai gyakorlat célja, hogy a tanulók betekintést nyerjenek az óvodák és iskolák szakmai munkájába, megismerjék a nevelés- és oktatás különböző szintereit. Legyenek tájékozottak az itt végzendő pedagógiai munka jellegével, az alkalmazott módszerekkel. A megszerzett tapasztalatokat el tudják helyezni a személyiségfejlesztés rendszerében, a megismert új elemekkel szélesítsék pedagógiai tudásukat.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A pedagógiai gyakorlat tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a nevelés elméleti, a didaktikai és a fejlődés-lélektani szakmai tartalmakhoz.

Témakörök

A gyermek megismerésének lehetőségei

A gyermek megismerésének módjai, a megfigyelés, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.

Szociometria, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.

A gyermek rajz-ábrázolás tevékenységének fejlődése, rajzok alapján a gyermek fejlettségének mutatói.

A játék, munka, tanulás pedagógiai/pszichológiai alapjainak megfigyelése.

A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése

A gyermek fejlettségének mutatói, életkorának megfelelő fejlettség

A társas kapcsolatok alakulása, jellemzői

A nevelő és a gyermek/tanuló kapcsolata

A gyermek játéktevékenységének alakulása, játéktevékenység irányítása

A viselkedést kiváltó/fenntartó okok, a jelenségek mögött álló tények, érzelmek

A gyermek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése

A konfliktus közvetlen és közvetett okai, a konfliktusok gyökerei, az érdek, a szükséglet, az érzelem

A különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló: sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló, kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

Pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége

Az intézmény és a család kapcsolattartásának formái és jelentősége

Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása

Gondozási tevékenység elemzése pedagógiai/pszichológiai szempontok alapján

A gondozás szerepe a nevelési folyamatban

Az egészséges életmódra nevelés területei: a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése

A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése

A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése

A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése; az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása

A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet feltételei

A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása

Gyermeki tevékenységekhez kapcsolódó készségek fejlesztése (ajánlás)

A gyermekirodalom, az ének zene jelentősége a gyermek személyiségének fejlődésében: mondóka, gyermekvers, mese, meseregény, ifjúsági regény

A mesemondás, bábozás, dramatizálás

A manuális tevékenységek szerepe a gyermek személyiségfejlődésében: vizuális technikák megismerése

Dekoráció, ajándék- és játékkészítés lehetőségei

Szemléltető eszközök készítésének lehetőségei, technikái.

Oktatástechnikai eszközök használata

Családi krízisek megjelenése a köznevelési intézményekben

A hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az óvodában, iskolában

Veszélyeztetett gyermek, tanuló az óvodában, iskolában

Konfliktuskezelés stratégiák

Az interperszonális kapcsolatok (szülő – gyermek – pedagógus) működésmechanizmusa, a konfliktuskezelés hatékony módszerei

Együttműködés a családdal, szakemberekkel (gyermekvédelmi felelős, szociális munkás, pszichológus, fejlesztő pedagógus...), családlátogatás

A viselkedést kiváltó/fenntartó okok, a jelenségek mögött álló tények, érzelmek.

A gyermek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése.

A konfliktus közvetlen és közvetett okai, a konfliktusok gyökerei, az érdekek, a szükséglet, az érzelem.

A köznevelési intézmények prevenciós munkája

Intézményen belüli és kívüli programok

Az intézmény napirendje, a csoport/osztály tevékenységi területei, csoportfoglalkozások, tanórák rendje, szervezési feladatok, előkészület, lebonyolítás, ellenőrzés, értékelés

Részvétel tanórán kívüli programok tervezésében, irányításában, szervezési feladataiban

Ünnepélyek, rendezvények szerepe az egyén és a közösség szempontjából

Az intézményen kívüli programok lehetőségei, tervezése, szervezése, irányítása

A hagyományörzés lehetőségei a köznevelés és a közművelődés intézményeiben

A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A szakmai gyakorlat helyszíne: iskolai tanterem; a köznevelés intézményei, kiemelten óvoda vagy általános iskola. A szorgalmi időszakban lebonyolításra kerülő szakmai gyakorlat: részben iskolai keretben, részben külső intézményben: lehetőség szerint heti, kétheti vagy havi tömbösítéssel történik, a gyakorlati hellyel egyeztetett időpontban. A gyakorlat helyszínét az iskola maga választhatja meg. A szakmai gyakorlat lebonyolítása az iskola által elkészített beosztás alapján csoportosan és egyénileg történhet. A tanulók a szaktanár, az oktató elméleti előkészítése után a kijelölt intézményben hospitálnak, illetve a gyermekek tanulók körében gyakorlati tevékenységet folytatnak. A megadott szempontok alapján feljegyzéseket készítenek, melynek tartalmaznia kell az adott intézmény struktúrájáról, ellátási formáiról, a foglalkozások/tanórák megfigyeléséből, fejlesztési, módjairól, a szakértői munkáról szerzett elméleti és gyakorlati ismereteket is. A tanulók tapasztalataikat a foglalkozásokat vezető pedagógus bevonásával elemzik, a látottakat megbeszélik. A szakképzés utolsó évfolyamán a tanuló ismerkedjen meg az intézmény prevenciós munkájával, ismerkedjen meg az intézményben dolgozó segítő szakemberek (gyermekvédelmi felelős, szociális munkás, pszichológus, fejlesztő pedagógus...) munkájával; lehetőség szerint vegyen részt a családdal való kapcsolattartás eseményein.

Általános gyógypedagógiai ismeretek megnevezésű programkövetelmény modul tantárgyai, témakörei

Általános gyógypedagógiai ismeretek megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gyógypedagógiai alapismeretek	Gyógypedagógiai gyakorlat
FELADATOK		
Betartja szakmai kompetenciahatárait	x	x
Együtműködik más szakemberekkel	x	x
Közreműködik a tanórai és tanórán kívüli rehabilitációs, terápiás foglalkozásokon	x	x
Közreműködik a kulturális, sport, játék és munkatevékenység tervezésében, lebonyolításában	x	x
Ellátja a sérült gyermek, felnőtt személyes gondozásával kapcsolatos teendőket	x	x
Tevékenyen részt vesz a sérült gyermek, felnőtt önkiszolgálási szokásainak kialakításában	x	x
Közreműködik a tanórai és tanórán kívüli rehabilitációs, terápiás foglalkozásokon	x	x
Közreműködik a kulturális, sport, játék és munkatevékenység tervezésében, lebonyolításában	x	x
A gyógypedagógus útmutatásai alapján a nevelő-oktató munkában használatos szemléltető eszközöket készít	x	x
Tevékenyen részt vesz a sérült gyermek, felnőtt önkiszolgálási szokásainak kialakításában	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
A gyógypedagógia fogalma, tárgya, célja, helye a tudományok rendszerében	x	x
Az SNI, fogalma	x	x
Integráció, inklúzió, szegregáció	x	x
A fogyatékoságok okai	x	x
Gyógypedagógiai diagnózis felállítása	x	x
A korai gondozás fogalma, tartalma, intézményrendszere	x	x
A tanulási akadályozottság és az értelmi akadályozottság fogalma, okai, jellemzői	x	x
A látásfogyatékoság fogalma, okai, jellemzői	x	x
A hallásfogyatékoság fogalma, okai, jellemzői	x	x
A mozgáskorlátozottság fogalma, okai, jellemzői	x	x

A beszéd fogyatékoság fogalma, okai, jellemzői	X	X
Az autizmus spektrumzavar fogalma, okai, jellemzői	X	X
A súlyos halmozott fogyatékoság fogalma, okai, jellemzői	X	X
A dislexia, disgráfia, és a discalculia fogalma, okai, jellemzői	X	X
A hiperaktivitás fogalma, okai, jellemzői	X	X
A figyelemzavar fogalma, okai, jellemzői	X	X
A magatartási zavar fogalma, okai, jellemzői	X	X

Gyógypedagógiai alapismeretek tantárgy

A tantárgy tanításának célja

Az általános gyógypedagógiai alapismeretek tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók ismerjék meg a gyógypedagógia alapfogalmait, a sérülések típusait, valamint képesek legyenek eligazodni a gyógypedagógia intézményrendszerében.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az általános gyógypedagógia a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a pedagógia és pszichológia tárgyak elméleti tartalmakhoz.

Témakörök

Bevezetés a gyógypedagógiába

- A gyógypedagógia fogalma, tárgya, célja, helye a tudományok rendszerében
- A különleges gondozáshoz való jog
- Az SNI fogalma
- Integráció, inklúzió, szegregáció
- A fogyatékoságok okai
- A környezeti ártalmak, veszélyeztető tényezők
- A szakértői bizottságok feladata
- Szakemberek feladata a szakértői bizottságokban
- A szakértői vélemény tartalma
- Gyógypedagógiai diagnózis felállítása
- A korai gondozás fogalma, tartalma, intézményrendszere
- Fogyatékos gyermek a családban

A gyógypedagógia területei

- A tanulási akadályozottság és az értelmi akadályozottság fogalma, okai, jellemzői
- A látásfogyatékoság fogalma, jellemzői
- A hallásfogyatékoság fogalma, jellemzői
- A mozgáskorlátozottság fogalma, jellemzői
- A beszéd fogyatékoság fogalma, jellemzői
- Az autizmus spektrumzavar fogalma, jellemzői
- A súlyos halmozott fogyatékoság fogalma, jellemzői
- A dislexia, disgráfia, és a discalculia fogalma, jellemzői
- Az SH fogyatékoság fogalma, jellemzői
- Az ADHD fogalma, okai, jellemzői

Gyógypedagógiai gyakorlat tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A gyógypedagógiai gyakorlat célja, hogy a tanulók vegyenek részt a fogyatékos gyermekek mindennapjaiban, igazodjanak el a sérülteket gondozó, nevelő, oktató intézményrendszerben, alakítsanak ki partneri együttműködési viszonyt a fogyatékos személyek nevelésében, rehabilitációjában közreműködő szakemberekkel.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az tantárgy kapcsolódik a Gyógypedagógiai alapismeretek, a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a pedagógia és pszichológia tárgyak és a Speciális gyógypedagógiai ismeretek modul tantárgyainak elméleti tartalmához.

Témakörök

A sérült gyermek tevékenységének megfigyelése, elemzése, irányítása

A sérült gyermek(felnőtt) tevékenységének pedagógiai/pszichológiai alapjainak megfigyelése.

A sérült gyermek(felnőtt) fejlettségének mutatói, életkorának megfelelő fejlettség.

Megfigyelés/bekapcsolódás a sérült gyermek (felnőtt) motiválásába.

Megfigyelés/bekapcsolódás a sérült gyermeket (felnőttet) gondozó intézmény napirendjébe, a csoport/osztály tevékenységébe, csoportfoglalkozásokba, tanórák rendjébe, bekapcsolódás a szervezési feladatokba, előkészületbe, lebonyolításba, ellenőrzésbe, értékelésbe, speciális eszközök használatába, speciális módszerek alkalmazásába.

A szabadidős programok megfigyelése, bekapcsolódás a programba.

Szemléltető eszközök készítése.

Részvétel az intézményen kívüli programokban, a program szervezésében, előkészületben, lebonyolításban.

A sérült gyermek viselkedésének megfigyelése, kiváltó/fenntartó okok, a jelenségek mögött álló tények, érzelmek, elemzése.

A sérült gyermek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése, a konfliktus közvetlen és közvetett okai, a konfliktusok gyökerei, az érdek, a szükséglet, az érzelem megfigyelése.

A pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége.

Kapcsolattartás a szülővel.

A gondozási tevékenységek sérülés-specifikuskérdései

Kapcsolatfelvétel, együttműködés az intézmény gyógypedagógusaival, nevelőivel, gondozóival.

Az intézmény működése, jellege, cél, feladatrendszere, működésének személyi és tárgyi feltételei.

Az intézmény által gondozott/nevelt/oktatott személyek megfigyelése, kapcsolatfelvétel a személlyel.

Gondozási tevékenység megfigyelése, elemzése pedagógiai/pszichológiai szempontok alapján.

Speciális módszerek, eszközök, eljárások megfigyelése.

A sérült személy testi szükségleteinek megfigyelése, bekapcsolódás a szükségletek kielégítésébe.

A sérült személy mozgásigényének megfigyelése, bekapcsolódás az összerendezett mozgás fejlődésének elősegítésébe.

A sérült személy higiénés szokásrendszerének megfigyelése, bekapcsolódás a higiénés szokásrendszer kialakításába.

A sérült személy önkiszolgáló folyamatainak megfigyelése, bekapcsolódás az önkiszolgálás folyamatában.

Speciális gyógypedagógiai ismeretek megnevezésű programkövetelmény modul tantárgyai, témakörei

Speciális gyógypedagógiai ismeretek megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gyógypedagógiai pszichológia	Gyógypedagógiai tantárgy-pedagógiák	Gyógypedagógiai egészségtan
FELADATOK			
A gyógypedagógus útmutatása alapján segít a tanulásban akadályozott és értelmileg akadályozott gyermek, tanuló, felnőtt óvodai, iskolai, intézményi foglalkozásain, tanóráin, tanórán kívüli, intézményen kívüli tevékenységében	x	x	x
A gyógypedagógussal együttműködve segít a súlyosan halmozottan fogyatékos gyermek, tanuló, felnőtt óvodai, iskolai, intézményi fejlesztő foglalkozásain, a fejlesztő foglalkozáson kívüli és az intézményen kívüli tevékenységében.	x	x	x
A gyógypedagógus útmutatása alapján segít a látássérült gyermek, tanuló, felnőtt óvodai, iskolai, intézményi foglalkozásain, tanóráin, tanórán kívüli és az intézményen kívüli tevékenységében	x	x	x
A gyógypedagógus útmutatása alapján segít a hallássérült gyermek, tanuló, felnőtt óvodai, iskolai, intézményi foglalkozásain, tanóráin, tanórán kívüli és az intézményen kívüli tevékenységében	x	x	x
A gyógypedagógus útmutatása alapján segít a mozgáskorlátozott gyermek, tanuló, felnőtt óvodai, iskolai, intézményi foglalkozásain, tanóráin, tanórán kívüli, intézményen kívüli tevékenységében	x	x	x
A gyógypedagógus útmutatásai alapján segít a beszéd fogyatékos gyermek, tanuló, felnőtt óvodai, iskolai, intézményi foglalkozásain, tanóráin, tanórán kívüli és az intézményen kívüli tevékenységében.	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
A tanulásban akadályozottak és értelmileg akadályozottak nevelése, oktatása, fejlesztése.	x	x	x
A tanulásban akadályozott és értelmileg akadályozott gyermekek önkiszolgálásra nevelésének, kérdései, az önálló életvitel lehetőségei	x	x	x

A súlyosan és halmozottan sérült személyek gondozása, higiénés feladatai, fejlesztésük kiemelt területei, az önálló életvitel lehetőségei			X
A látássérültek nevelés, oktatása, fejlesztése	X	X	
A látásfogyatékoság hatása a gyermek személyiségfejlődésére	X		X
A vakok verbalizmusa	X		X
A vakok lereagáló mozgása	X		X
A látásfogyatékos gyermek önkiszolgálásra nevelésének, higiénés szokásainak sajátosságai	X	X	X
A látássérültek speciális taneszközei, eszközei		X	
A hallássérültek nevelés, oktatása, fejlesztése		X	
A hallássérült gyermek önkiszolgálásra nevelésének, higiénés szokásainak sajátosságai	X	X	X
A hallásfogyatékoság hatása a gyermek személyiségfejlődésére	X		X
A mozgássérültek nevelése, oktatása, fejlesztése	X	X	X
A mozgáskorlátozottak speciális taneszközei, eszközei	X	X	X
A mozgáskorlátozottak gyógyászati és rehabilitációs eszközei	X	X	X
A mozgáskorlátozottság hatása a személyiség fejlődésére	X		X
A beszédhiba, beszédzavar fogalma, típusai		X	
A beszédfogyatékoság hatása a személyiség fejlődésére	X		X
Az autizmus spektrumzavarral élő személyek nevelése, oktatása, fejlesztése,	X	X	X
A protetikus környezet fogalma, fajtái	X	X	X
A dislexiás, disgráfiás, discalculiás gyermekek fejlesztése		X	
A Meixner módszer sajátosságai	X	X	
A beszédhiba, beszédzavar fogalma, típusai	X	X	X
A beszédfogyatékoság hatása a személyiség fejlődésére	X	X	
Az autizmus spektrumzavarral élő személyek nevelése, oktatása, fejlesztése	X	X	X
Az ADHD sajátosságai			

Gyógypedagógiai pszichológia tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A gyógypedagógiai pszichológia tanításának célja, hogy a tanulók ismerjék meg a sérült ember személyiségfejlődésének pszichológiai sajátosságait, ezzel hozzájárulva az ember lelki működésének teljesebb megértéséhez.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az gyógypedagógiai pszichológia a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a pedagógia és pszichológia és általános gyógypedagógiai tárgyak elméleti tartalmakhoz

Témakörök

A gyógypedagógiai pszichológia alapjai

A gyógypedagógiai lélektan fogalma, célja, feladatai helye a tudományok rendszerében.

A fejlődés gyógypedagógiai kérdései, a fejlődés tempójának zavarai

Az intelligencia fogalma, megjelenési formái

Az egyes gyógypedagógiai területek pszichológiája

A tanulásban akadályozott és az értelmileg akadályozott gyermek fejlődése, az érzékelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás sajátosságai

Az analízátorok sérülésének sajátosságai

A vakok nyelvi fejlődése

A verbalizmus

A vakok lereagáló mozgása

A hallássérültek észlelése, érzékelése, figyelem, emlékezet jellemzői

A hallássérültek beszéde a jelbeszéd jelentősége

A mozgássérültek pszichés sajátosságai

A beszédsérülés hatása a személyiségfejlődésre

Az autista egyén beilleszkedésének problémája

A fejlődés kompenzatórikus jellege

A társadalmi beilleszkedés sajátosságai

SH fogyatékos gyermek a családban

Gyógypedagógiai tantárgy-pedagógiák tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A gyógypedagógiai tantárgy-pedagógiák tanításának célja, hogy a tanulók ismerjék meg a sérülés specifikus oktatás, - nevelés sajátosságait, a gyógypedagógia speciális eszközrendszerét, ezáltal hatékony és szakszerű segítségnyújtásra legyenek képesek.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az gyógypedagógiai pszichológia a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a pedagógia és pszichológia és általános gyógypedagógiai tárgyak elméleti tartalmakhoz.

Témakörök

A nevelés, oktatás, fejlesztés speciális kérdései

A tanulásban akadályozottak nevelése, oktatása, fejlesztése

A tanulásban akadályozottak speciális taneszközei, eszközei

A tanulásban akadályozott, egyén életútja

Az értelmileg akadályozott gyermek, tanuló nevelés, oktatása, fejlesztése

Az értelmileg akadályozott, egyén életútja

A látássérültek nevelés, oktatása, fejlesztése

A látássérültek speciális taneszközei, eszközei

A hallássérültek nevelés, oktatása, fejlesztése

A hallássérültek speciális taneszközei, eszközei

A mozgássérültek nevelése, oktatása, fejlesztése

A mozgáskorlátozottak speciális taneszközei, eszközei

A beszéd fogyatékosok nevelése, oktatása, fejlesztése

A beszéd fogyatékosok speciális taneszközei, eszközei

Az autizmus spektrumzavarral élő személyek nevelése, oktatása, fejlesztése
A protetikus környezet fogalma, fajtái
A dislexiás gyermek nevelése, oktatása, fejlesztése
A diszgráfiás gyermek nevelése, oktatása, fejlesztése
A discalculiás gyermek nevelése, oktatása, fejlesztése
A Meixner módszer sajátosságai
Az ADHD-s gyermek, tanuló nevelése, oktatása, fejlesztése
Az SH fogyatékos nevelés, fejlesztése
Sérültek a munka világában

Gyógypedagógiai egészségtan tantárgy

A tantárgy tanításának célja

A gyógypedagógiai egészségtan tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók ismerjék meg a sérült gyermek/felnőtt gondozásának, intézményi ellátásának sajátosságait, valamint a speciális higiénés szokásrendszer kialakításának feltételrendszerét.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az gyógypedagógiai egészségtan a természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a pedagógia és pszichológia tárgyak, valamint az általános gyógypedagógiai elméleti tartalmakhoz kapcsolódik

Témakörök

Gyógypedagógiai gondozás

A gyógypedagógiai egészségtan fogalma, célja, feladata
A sérült gyermek testi fejlődésének sajátosságai
A tanulásban akadályozott egyén speciális egészségana
Az értelmileg akadályozott egyén speciális egészségana
A hallássérültek speciális egészségana
A látássérültek speciális egészségana
A mozgássérültek speciális egészségana, gyógyászati segédeszközök
A logopédiai munka higiénéje
Az autizmus spektrumzavar speciális egészségana
A fogyatékos gyermek pályaválasztásának egészségügyi vonatkozása
A SH fogyatékosok speciális egészségana

Gondozás és egészségnevelés megnevezésű programkövetelmény modul tantárgyai, témakörei

A Gondozás és egészségnevelés megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gondozás és egészségnevelés
FELADATOK	
Ismeri az egészségnevelés, egészségvédelem fogalmát, és céljaik megvalósítása érdekében megfelelő gondozási-nevelési módszereket alkalmaz	x
Gondozói tevékenységét támogató kommunikációval kíséri	x
A szokásrendszer kialakításban következetesen jár el, építi, alakítja a gyermekek, tanulók utánpótlást követő magatartását	x
Tevékenyen részt vesz a gyermek higiénés szokásainak kialakításában	x
Segíti a gyermeket a mosdóhasználat során	x
Tanítja a gyermeknek a helyes mosdóhasználatot	x
Segíti a gyermeket a fogmosás szokásrendszerének kialakulásában	x
Felügyeli a gyermek által használt higiéniai eszközök állapotát: törülközők, fogpohár, fogkefe	x
Segít az öltözködésben	x
Tanítja az öltözködés szabályait	x
Segít a toalett-használat során	x
Megteremti a napközbeni pihenés feltételeit	x
Az ételekkel érintkezve betartja a higiénés előírásokat	x
Felügyeli az étkeztetést	x
Részt vesz a kulturált étkezési szokások kialakításában	x
Figyelembe veszi az egyéni sajátosságokat a táplálkozás során	x
Lázat mér, lázat csillapít	x
sajátos igényének megfelelően gondozza a sajátos nevelési igényű gyermeket	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Az egészség fogalma	x
Az egészségvédelem fogalma, célja, feladatai	x
Az egészségvédelem és a nevelés kapcsolata	x
Az egészségnevelés fogalma, célja	x
Az egészségnevelés feladata, területei	x
A higiénés szokások kialakításának területei	x
A személyi gondozás fogalma	x
A személyi gondozás területei	x
A gondozás szerepe a nevelési folyamatban	x

A táplálkozás egészségtana	x
Higiénés szokások kialakítása az étkezések előtt, közben és az étkezést követően	x
Egyéni sajátosságok figyelembevétele táplálkozás során	x
Pszichés hatások jelentősége az étkezésben	x
A kulturált étkezési szokások kialakítása	x
A nyugodt pihenés ideális körülményei	x
A nyugodt pihenés, alvás környezeti és pszichés feltételei	x
A helyes életritmus és érzelmi biztonság	x
A lázas gyermek az óvodában	x
Integráltan nevelt, sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása	x
A gondozási folyamatban elvárt magatartás, kommunikáció	x

Gondozás és egészségnevelés tantárgy

1.1. A tantárgy tanításának célja

A Gondozás és egészségnevelés tantárgy oktatásának célja, olyan tanulók képzése, akik ismerik az óvodában és az iskolában előforduló alapvető egészségügyi, személyi higiéniai, feladatokat és az egészségmagatartás kialakításában a gyermek, tanuló aktuális képességeire építve a differenciált fejlesztés jelentőségét.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Gondozási és egészségnevelés tantárgy közvetlenül kapcsolódik a pszichológia, a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

1.3. Témakörök

1.3.1. *Egészségvédelem*

- Az egészség fogalma
- Az egészségvédelem fogalma, célja, feladata
- Az egészségvédelem és a nevelés kapcsolata
- Az egészségnevelés fogalma, célja
- Az egészségnevelés feladata, területei a különböző életszakaszokban
- A gyermek, a tanuló testi szükségletei
- A táplálkozás egészségtana, a pszichés hatások jelentősége az étkezésben
- A helyes életritmus
- A pihenés és a mozgás szerepe
- Az aktív és passzív pihenés jelentősége

1.3.2. *Személyi gondozás*

- A személyi gondozás fogalma, területei
- A gondozás szerepe a nevelési folyamatban
- A higiénés szokások kialakításának területei
- Higiénés szokások kialakítása az étkezések előtt, közben és az étkezést követően
- A kulturált étkezési szokások kialakítása
- Az integráltan nevelt sajátos nevelési igényű gyermek személyi gondozásának kérdései
- A gondozási folyamatban elvárt magatartás, kommunikáció

1.3.3. *A beteg gyermek gondozása*

A beteg gyermek ellátása, elhelyezése

A nevelő feladata a beteg gyermek ellátása során

Kapcsolatfelvétel szülővel, orvossal, szükség szerint mentőszolgálattal

A tartós beteg gyermek ellátása intézményi körülmények között

A baleset szenvedett gyermek ellátása, elsősegélynyújtás

Kommunikáció és viselkedéskultúra megnevezésű programkövetelmény modul tantárgyai, témakörei

A Kommunikáció és viselkedéskultúra megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Kommunikáció
FELADATOK	
Alkalmazza a verbális és nonverbális és kommunikáció módjait	x
Használja a kommunikációs technikákat	x
Alkalmazza a kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezőket	x
Képes meggyőző kommunikációjával hatni a hallgatóságára	x
Munkájában megteremti az eredményes közlési folyamat feltételeit	x
Kommunikációjában szem előtt tartja a 4É-t. (érthető, értelmes, érdekes, értékes)	x
Alkalmazza az eredményes kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályait, elvárásait	x
Alkalmazza a helyzetnek megfelelő megszólítási és köszönési formákat	x
Betartja a metakommunikáció távolsági zónáit, szabályozza térközét	x
Betartja a telefonálás illemtanát	x
Kommunikációja során igyekszik a bizalmi légkör kialakítására	x
Kulturáltan öltözködik, kiemelten figyel testi higiéniájára	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A kommunikáció fogalma, jelentősége	x
A verbális és nonverbális kommunikáció	x
A külső megjelenés, mint metakommunikáció	x
A tér, a térköz	x
Kommunikációs technikák, gesztusok jelentőség	x
A közvetlen emberi kommunikáció csatornái	x
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők	x
A meggyőző kommunikáció	x
Az eredményes közlésfolyamata feltételei	x
4É a kommunikációban (érthető, értelmes, érdekes, értékes)	x
Kapcsolatteremtés szabályai	x
Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai	x
Bemutakozás illemtana – az első benyomás jelentősége	x
Köszönési formák	x
Megszólítás	x
Távolsági zónák, térközök	x

Telefonálás illemtana	x
Írásbeli, szóbeli közlések illemtana	x
Bizalmi légkör kialakítása	x
Divat, öltözködés, smink, testi higiéné	x

Kommunikáció tantárgy

1.4. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, a verbális és nonverbális kommunikációs technikák olyan szintű elsajátíttatása, melynek birtokában a tanuló képes lesz gondolatának, véleményének a közösségi normák szerinti megfogalmazására, álláspontjának megvédésére, indoklásra és érvelésre.

1.5. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom, történelem, a társadalmi és állampolgári ismeretek, etika műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

1.6. Témakörök

1.6.1. *A kommunikáció folyamata*

- A kommunikáció fogalma, jelentősége
- A közvetlen emberi kommunikáció esatornái
- A verbális kommunikáció
- A nonverbális kommunikáció
- A külső megjelenés, mint metakommunikáció
- A tér, a térköz
- Kommunikációs technikák, gesztusok jelentősége
- A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők

1.6.2. *A kommunikáció zavarai*

- A hatékony kommunikációt gátló tényezők
- Kommunikációs gátak
- A konfliktus fogalma, a konfliktusok fajtái.
- A konfliktuskezelési stratégiák.
- Az érzelmek viselkedésre gyakorolt hatása

1.6.3. *Kommunikáció a pedagógiai folyamatban*

- Kapcsolatteremtés szabályai
- Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai
- Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége
- Köszönési formák, megszólítás, telefonálás illemtana
- Írásbeli, szóbeli közlések illemtana
- A meggyőző kommunikáció
- Az eredményes közlésfolyamata feltételei
- 4É a kommunikációban (érthető, értelmes, érdekes, értékes)
- Kommunikációs technikák, gesztusok jelentősége
- A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők
- A hatékony kommunikációt gátló tényezők
- Kommunikációs gátak
- Írásbeli és szóbeli közlés műfajai, alkalmazásának szabályai

1.6.4. *Kommunikáció a családokkal*

A szülővel történő kapcsolatfelvétel formái, szabályai
A kapcsolattartás jelentősége
A családlátogatás, előkészítése
A családlátogatás szerepe, gyakorisága, a felkészülés és a lebonyolítás lépései
A családlátogatás megfigyelési szempontjai, jegyzőkönyve
A szülői értekezletek, szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései
A fogadó óra szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései
A nyílt napok szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései
Munkadélutánok szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései
Pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége
Kommunikációs technikák, gesztusok jelentősége
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők
A hatékony kommunikációt gátló tényezők
Kommunikációs gátak
Írásbeli és szóbeli közlés műfajai, alkalmazásának szabályai
A családdal való kapcsolattartás formái (szülői értekezlet, fogadó óra, családlátogatás, nyílt napok)